

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. november 8-i ülésére,
valamint azt megelőzően a Pénzügyi Bizottság ülésére

Tárgy: Beszámoló a helyi adóbevételek 2023. I-III. negyedéves alakulásáról **Napirendi pont:**
Előterjesztő: Dr. Mészáros Zoltán jegyző

Az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni.

A határozat elfogadása egyszerű szavazattöbbséget igényel.

Tisztelt Bizottság!

Tisztelt Képviselő-testület!

Halásztelek Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés döntésének függvénye. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételeit növelik, abból állami elvonás nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (talajterhelési díj, adók módjára kimutatott bírságok,) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították és biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között a helyi képviselő-testület dönt a helyi adók (építményadó, telekadó, helyi iparüzési adó) bevezetéséről, fenntartásáról, az alkalmazott adó mértékéről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekeltiséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatók legyenek.

Halásztelek Város Önkormányzata a helyi adók 2023. évi mértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg - a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra is figyelemmel. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtaát és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeleteiben állapíthatta meg. E felhatalmazást a Htv. 1. § (1) bekezdése biztosította és biztosítja számára.

Az Adóiroda munkatársai látják el az önkormányzat működéséhez szükséges saját bevételi források jelentős részének beszedését, mellette más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végeznek. A hivatal ügyforgalmának jelentős része is az Adóhatóságnál képződik, ezek többségében határozatot ad ki, melyben adót ír elő, vagy ír jóvá.

Az előirányzat tervezése során a 2023. évi költségvetés előirányzat számai az előző évi teljesülés alapján kerültek tervezésre.

A helyi adózás struktúrája két fő rendszerelemre épül, nevezetesen: a vagyoni típusú adók és a helyi iparüzési adó. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Az önkormányzat kizárólagos - az önkormányzati törvény szabályozásával szinkronban másra át nem ruházható - joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében, a helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adókat a következő évre módosítsa, vagy hatályon kívül helyezze. A Htv. garanciákkal övezett döntési autonómiájából eredően, az önkormányzat határozza meg az adó bevezetésének időpontját és időtartamát is.

A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

A Képviselő-testület a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Htv.) biztosított felhatalmazás alapján megalkotta a helyi adókról szóló 24/2020.(XI.24.) számú Halásztelek Város Önkormányzata Polgármesterének rendeletét, mely módosítást követően (27/2020. (XII.03) egységes szerkezetben 2021. január elsejével hatályba lépett.

A rendeletmódosítás következtében a telekadó tekintetében történt változás- új mentességi kör bevezetésével a közforgalom számára megnyitott magánutak vonatkozásában, valamint az iparüzési adó tekintetében a Htv. 52. §. 23. pontjában meghatározott – az alapellátást nyújtó háziorvos, védőnő vállalkozó 20 millió forintot nem meghaladó vállalkozási szintű adóalapjához kapcsolódóan - mentesség került bevezetésre.

2023. I-III. negyedévben az adóbevételek – építményadó, telekadó, iparüzési adó, késedelmi pótlék, bírság, valamint a talajterhelési díj – 887 012 ezer forint összegben realizálódtak, százalékos arányban a módosított 2023. évi éves előirányzat 101,81 %-ban teljesült.

2021. január elsejétől Halásztelek Város Önkormányzata Polgármesterének 24/2020. (XI.24.) számú önkormányzati rendelete lépett hatályba a 27/2020. (XII.03.) számú önkormányzati rendelettel egységes szerkezetben, hatályon kívül helyezve korábbi adórendeletünket. Az adórendeletében az alábbi adók és mértékek kerültek bevezetésre, meghatározásra:

I. Építményadó

alapja: az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete,

mértéke: lakás, nem lakás: 800.- Ft/m²/év.

mentes: a) a Htv. 13. § és 13/A §-ban foglalt építmény,

b) a magánszemély tulajdonában lévő lakás, amelyet életvitelszerűen otthonául használ és a lakáshoz tartozó garázs.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által – az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról – kibocsátott tájékoztató szerint **2023. január 1-től** ebben az adónemben alkalmazható

maximális adómérték 2.190,90.- Ft/m²/év lehetne, figyelembe véve a rendeletben meghatározott adómértéket az 36,51 %-os beállási szintet mutat.

Az adóhatósági bevételek 2023. I-III. negyedéves alakulását tekintve az építményadó a költségvetési előirányzathoz képest az időarányos bevételt meghaladó, míg a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést kismértékben meghaladó értéket mutat (86 %, 78,8%).

Ez a 2022. évi teljesítéshez képest 0,7 %-os csökkenést, azaz 549.- ezer Ft-tal kevesebb adóbevételt jelent. A 2022.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 64 db-bal csökkent. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 78.854.- ezer Ft-ról 78.305.- ezer Ft-ra módosult.

II. Telekadó

alapja: a telek m²-ben számított területe,

mértéke: 100.- Ft/m² év,

mentes: a) a Htv. 19. -ban foglalt telek, telekrész,
b) a magánszemély tulajdonában lévő, lakáscélú építménnyel beépített telek, annak teljes térmértékével,
c) a közforgalom számára megnyitott magántulajdonban lévő út.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által – az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról – kibocsátott tájékoztató szerint **2023. január 1-től** ebben az adónemben alkalmazható **maximális adómérték 398,3.- Ft/m²/év lehetne**, figyelembe véve a rendeletben meghatározott adómértéket az 25,1 %-os beállási szintet mutat.

Az adóhatósági bevételek 2023. I-III. negyedéves alakulását tekintve a telekadó a költségvetési előirányzathoz képest az időarányos teljesítést kisebb mértékben meghaladó, míg a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést nagyobb mértékben alulmúló szintet mutat (81,1 %, 65,9%). Ez a 2022. évi ugyanazon időszak teljesítéséhez képest 6.149.- ezer Ft bevétel növekedést jelent.

A 2022.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 40 db-bal csökkent. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 42.526.- ezer Ft-ról 48.675.- ezer Ft-ra módosult.

III. Helyi iparűzési adó

mértéke: az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adóalap: 1,8%.

mentes: a Htv. 52. §. 23. pontjában meghatározott, Halásztelek közigazgatási területén alapellátást nyújtó háziorvos, védőnő vállalkozó, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

Figyelembe véve a törvényben rögzített 2% maximális mértéket a rendeletben meghatározott adómérték 90% -os beállási szintet mutat.

Az ideiglenes iparűzési adó 2021-től központilag kivezetésre került, ennek rendeletünkben való módosítására 27/2020. (XII.03.) számon került sor.

Az adóhatósági bevételek 2023. I.-III. negyedéves alakulását tekintve a helyi iparűzési adó a költségvetési előirányzatot jóval meghaladó, a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést alulmúló szintet mutat (105,62 %, 68,5 %).

A kivetési állományban realizálódott a 2022-es adóévi tényleges fizetési kötelezettség, melyhez kapcsolódóan a bevallási és teljesítési határidő 2023.05.31-e volt.

A 2022.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 24 db-bal csökkent.

A bevétel a megelőző év adataihoz viszonyítva 452.038.- ezer Ft-ról 749.909.- ezer Ft-ra módosult, azaz 297.871.- ezer Ft-os növekedést mutat, melyben az előző évi adat nem tartalmazza a kormányzati támogatást (kieső támogatás május 80.802.- ezer Ft.).

A 2022-2023. évi iparűzési adóhoz kapcsolódó adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a bevétel növekedés nagyobb része a társas vállalkozások adófizetési kötelezettségének változásából fakad, közülük is a leginkább érintettek a nagyobb fizetési kötelezettséggel rendelkező vállalkozások. A 30 legnagyobb adófizetőnkél a növekedésből 195.104.- ezer Ft realizálódik. Az 1.000.- ezer Ft-ot meghaladó adófizetők száma 69 db-ról 91 db-ra emelkedett.

Az iparűzési adóhoz kapcsolódóan fontos megjegyezni, hogy a Magyar Közlönyben 2020.12.22-én megjelent 639/2020-as számú rendeletben a Kormány döntött az iparűzési adó mértékének csökkentéséről, annak 1%-ban történő meghatározásáról a 2021-es, valamint a 2022-es adóévre vonatkozóan.

Ennek pontos elszámolása - a 2022. adóévre beérkezett és feldolgozott bevallások alapján - októberben történik meg- október 10-én történt meg az adatok leválogatása, a pénzügyi rendezés a november havi nettó finanszírozás keretében fog megvalósulni.

Talajterhelés

A talajterhelési díjfizetési kötelezettséget a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény határozza meg. 2012. február 1-től annak egységdíjában 10-szeres mértékemelés következett be (120 Ft/m³-ről 1.200 Ft/m³-re), emiatt a helyi rendelet felülvizsgálatra került.

A 2013. év végén elfogadott rendelettel elértük a kívánt hatást, mivel egyre többen kötöttek rá a csatornára, illetve fejezik ki rákötési szándékukat, hogy az előírt feltételt teljesítve élhessenek a mentesség lehetőségével.

Az adóhatósági bevételek 2023. I.-III. negyedéves alakulását tekintve a talajterhelési díjból befolyó bevételek az előirányzathoz képest 58,7%-os, míg a folyó kivetési állományhoz képest 45,0%-os teljesítést mutatnak.

Talajterhelési díjjal kapcsolatban beadott méltányossági kérelmek többsége jellemzően részletfizetés kiadásával zárul, míg egy-egy esetben a méltányosság elengedésre vonatkozik.

A Fővárosi Vízművek Zrt. adatszolgáltatása bár sokat javult az elmúlt években, de az annak alapján előírt talajterhelési díj fizetési kötelezettség és megállapított köbméter fogyasztás sok

esetben az adózók álláspontja szerint nem fedi a valóságot, ezen esetekben egyszerűsített ellenőrzés, adategyeztetés végzésére kell sor kerüljön.

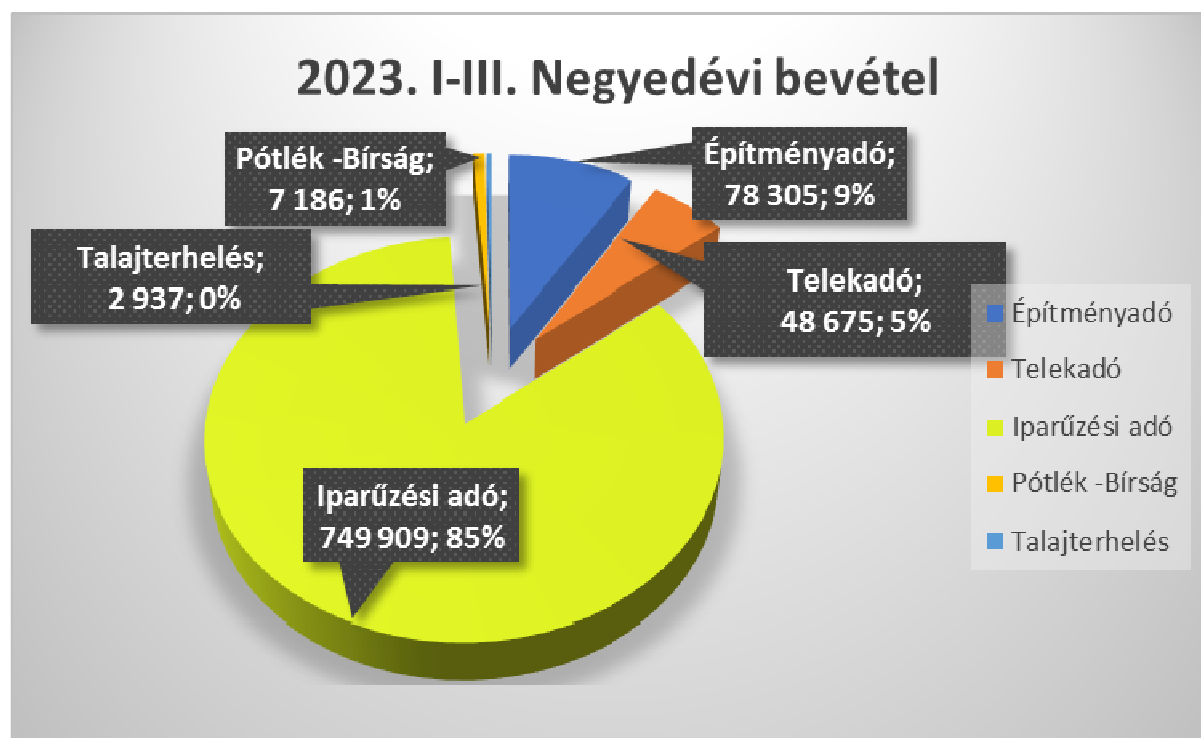
A 2022.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva 10-zel csökkent az adózók száma. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 3.838.- ezer Ft-ról 2.937.- ezer Ft-ra módosult, azaz 901.- ezer Ft-os csökkenést mutat.

Adórendelet változás hatása

2021. január elsejétől Halásztelek Város Önkormányzata Polgármesterének 24/2020. (XI.24.) számú önkormányzati rendelete lépett hatályba a 27/2020. (XII.03.) számú önkormányzati rendelettel egységes szerkezetben, hatályon kívül helyezve korábbi adórendeletünket.

Az új helyi adórendelet pontosításokat tartalmaz építményadó vonatkozásában, telekadó adónemben a magántulajdonban lévő, közforgalom számára megnyitott utak tekintetében mentesség került bevezetésre – ez csak néhány adózó mindezidáig rendezetlen, kisebb területét érinti, illetve az iparűzési adóban történtek módosítások; a rendelet értelmében mentessé vált a Htv. 52.§. 23. pontjában meghatározott, Halásztelek közigazgatási területén alapellátást nyújtó háziorvos, védőnő vállalkozó, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg, továbbá az ideiglenes iparűzési adó központilag kivezetésre került 2021. 01.01.-vel.

Adóbevételek alakulása

Adónem	Bevétel e Ft	Bevétel %-ban
Építményadó	78 305	8,83
Telekadó	48 675	5,49
Iparűzési adó	749 909	84,54
Pótlék -Bírság	7 186	0,81
Talajterhelés	2 937	0,33
Összesen	887 012	100,00

Hátralékkezelés

A hátralék és követeléskezelés fontos részét képezi az adóigazgatási munkának. A végrehajtási munka során jogos elvárás, hogy az ügyintézés áttekinthető -teljeskörűen vegyen figyelembe az ügy szempontjából valamennyi érdemi körülményt -, ugyanakkor eredményes legyen.

Az adóhatóság ezzel kapcsolatos munkájának két jól elkülönülő része

- a hátralékkezelés,
- valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítása.

A végrehajtási feladatok során a hátralékkal rendelkező adózókat differenciáltan kezeljük, meghatározott prioritás mentén. Kiemelt figyelmet fordítunk a nagy összegű (500 ezer Ft feletti) adótartozással rendelkezőkre. A kisösszegű (50 ezer Ft alatti) adó- és köztartozásokat keletkeztető adózók száma magas, azonban a súlyarányuk összecsúszásban az adóbevételeken belül kisebb. Az elhúzó ügyekben és nagy hátralékkal rendelkező adózók esetében ebben az évben történtek előrelépések, de szükséges további intézkedések foganatosítása a behajtás eredményességének érdekében.

Az előterjesztést a Képviselő-testület nyílt ülésen tárgyalja, az előterjesztés elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

Határozati javaslat

Halásztelek Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a 2023. I-III. negyedéves adóbevételek teljesüléséről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: dr. Mészáros Zoltán jegyző

Határidő: folyamatosan

Halásztelek, 2023. november 08.

.....

dr. Mészáros Zoltán Jegyző